

Barraca de vinya al camí de Viladordis

Sant Fruitós de Bages

Ubicació

Comarca:	Bages
Lloc/Adreça:	Montpeità. (08272 Sant Fruitós de Bages)
Emplaçament	Al camí e Viladordis a Sant Fruitós, a la banda dreta del camí, davant dels marbres Andreu

Coordenades:

Latitud:	41.73952
Longitud:	1.87184
UTM Est (X):	406188
UTM Nord (Y):	4621471

Classificació

Número de fitxa	08213-138
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Element arquitectònic
Estil / època:	Contemporani Popular
Segle	XX
Estat de conservació	Regular
Notes de conservació:	Presenta cert abandonament
Protecció	Inexistent
Accés	Fàcil
Ús actual:	Sense ús
Titularitat	Privada
Titular:	Marbres Andreu. Camí de Viladordis (08272 Sant Fruitós de Bages)
Autoria de la fitxa	Raquel Valdenebro Manrique
Data de registre de la fitxa:	dj., 16/02/2006 - 01:00

Descripció

Barraca de vinya ubicada al camí de Viladordis, al seu cantó nord. Es tracta d'una construcció de planta circular i mides considerables coberta amb falsa volta. L'aparell de construcció és base de carreus rectangulars i quadrangulars de dimensions considerables oferint un aspecte de solidesa. El gruix de paret és de 62 cm. El seu diàmetre és de 3,98 m. L'alçada fins al començament de la volta és de 2,15 m i la seva alçada total de 2,91 m. La seva orientació es fa a migdia on s'obre una porta allindada de 75 cm d'amplada per 168 cm d'alçada. Com a característica singular destaca la presència d'una obertura de forma de finestró ubicada just sobre la llinda de la porta d'accés a l'interior.

Observacions:

Aquesta barraca es troba ubicada al cantó on antigament s'ubicava la pedrera coneguda com de Cal Lleig, actualment desapareguda

Història

L'origen de les barraques de vinya és incert, si bé al buscar-lo a la tècnica constructiva de la pedra seca, que es remunta a la prehistòria, quan s'optà per substituir els materials simples: fusta i elements vegetals, per pedra. Des de època neolítica, i ibèrica són nombrosos els exemples de tradició constructiva utilitzant aquest tipus de tècnica constructiva. La utilització de la pedra seca en les construccions d'hàbitats rurals no és exclusivament ibèrica, sinó que segurament podríem trobar referències en cada època, no solament de l'antiguitat. Les construccions en pedra seca- aplicades als marges i les barraques de vinya- han originat diverses teories sobre la seva procedència. Així, per una banda hi ha els que opinen que aquest tipus de construcció es remunta a la tradició de monuments megalítics, i d'altres que el remunten a l'edat mitjana, establint un lligament entre les construccions circulars de clons i repobladors de les zones de la Marca Hispànica i les barraques de vinya. Es tractaria doncs d'una continuïtat constructiva dels habitatges medievals. Les barraques de vinya que existeixen actualment al Pla de Bages no tenen una antiguitat inferior al segle XVIII. La majoria es van aixecar al llarg del segle XIX i principis del segle XX coincidint amb l'expansió extraordinària de la vinya. D'aquí la denominació de "barraques de vinya". La construcció era feta en moltes ocasions per mans expertes, i per persones anomenades "barracaires" , que procedents d'altres comarques com la Cerdanya, combinaven la feina de pagès amb la de constructors de marges i barraques. Malgrat tot, la feina sempre era seguida directament pel pagès. En altres ocasions, la barraca era aixecada directament pel pagès. La funció d'aquestes construccions era la d'acollir els estris i les eines necessàries pel conreu de la vinya, ja que aquesta podia trobar-se a varies hores de distància a peu de la casa del pagès. La possessió d'una barraca permetria al pagès guardar les eines i no haver de carregar amb elles d'una banda a l'altra. També permetria l'aixopluc del pagès en cas de pluja o de massa calor, i inclús passar una nit si s'esqueia. La majoria d'elles foren abandonades vora la dècada del 1930 quan el conreu de la vinya començà a anar a la baixa.

Bibliografia

FERRER I ALÓS, LL. (1998). La vinya al Bages. Mil anys d'elaboració de vi. Col. Monogràfics nº 19. CEB. Manresa. FERRER I ALÓS, LL. (1992). Vinya, fil·loxera, propietat i demografia de la Catalunya Central. CEB. Manresa. PLANS I MAESTRA, J. (1994). Construccions de pedra seca a la comarca del Bages. Barraques de vinya al terme de Sant Fruitós . CECB. Manresa. PLANS I MAESTRA, J. (1994). "Model d'estructura agrària bagenca: Sant Fruitós de Bages al llarg del segle XVIII" . Actes del Congrés: Els paisatges de la vinya. Manresa 24-26 d'octubre de 2003. CEB. Pàg. 91-105. SOLER I BONET, J. (1994). Les barraques de vinya. CECB. Manresa.

